

„Socialistická čuňárna! Ekonomka Šichtařová rozkryla plány Pirátů. Hrozí, že Gottwald vstane z mrtvých a přidá se k nim

- CZ24 News | 12. dubna 2021

ČESKO: Jsou dnes nemovitosti málo drahé? Tak si je ještě víc zdražíme! To bude podle Markéty Šichtařové důsledek zdanění komerčních nemovitostí, s nímž počítají pro případ svého vládnutí Piráti. Nenadchla ji ani slova Ivana Bartoše o fixaci kurzu koruny na kurz eura. Zafixování kurzu považuje ze všech tří možností - přijmout, nepřijmout, fixovat - za možnost nejhorší. Buď se od Pirátské strany jako favorita voleb jedná o čirý populismus, nebo jde o ekonomické diletantství.

O daňovém balíčku, který bude muset přijmout nová vláda po podzimních volbách, mluvil v rozhovoru pro E15 předseda Pirátské strany Ivan Bartoš, který bude příští kabinet možná sestavovat vládu. Jak se díváte na představené záměry zvýšit zdanění těžby nerostných surovin, která je nyní pod 3 %, zavést digitální daň ve výši 3-5 %, protože firmy podnikající v digitální oblasti by měly danit na území země, kde podnikají, ne v daňovém ráji, a na záměr zvýšit zdanění komerčních nemovitostí, protože je dnes „na úrovni sociálního pojištění jednoho zaměstnance“?

Je to velice nerozumné.

Těžba nerostných surovin je zjevně trnem v oku všelijakým ekologům, ale z ekonomického hlediska si uvědomme, že tím zdaňujeme něco, co má mizernou přidanou hodnotu. Tedy se to nikterak nerentuje. Je to zbytečná daň. A pokud uvalíme vyšší daně třeba na Moravské naftové doly, jenom si tím zdražíme vytápění domácností.

Digitální daň dává sice smysl, ale jenom ve spolupráci s jinými státy. Protože není nic snazšího, než aby se velká IT korporace typu Facebook, Google a další, proti kterým je tato daň namířena, z daného trhu svými aktivitami částečně stáhla. Tato daň bude dobře fungovat, jen pokud bude harmonizovaná s dalšími státy v Evropě.

A zdanění komerčních nemovitostí je prostě socialistická čuňárna; nemohu si pomoci, mně to zavání nějakým ideologickým „třídním bojem“. Vezměte to takhle: máte snad pocit, že nemovitosti jsou dneska málo drahé? Že jsou snadno dostupné?! Tak si ty drahé nemovitosti ještě víc zdražíme! A argument, že mluvíme „přeci o komerčních“ nemovitostech, nikoliv nemovitostech pro bydlení, je úplně lichý, protože to máte stejné, jako když třeba zvýšíte uměle platy v jedné profesi nebo u státních zaměstnanců - ihned se to samozřejmě začne propisovat i do jiných oblastí. Takže když

zdražíme jeden typ nemovitostí, pak aby zůstala zachována takzvaná hierarchie, propíše se to postupně i do rezidenčních nemovitostí. Aneb Piráti vám chtějí ještě víc zdražit bydlení, ačkoliv to na plná ústa neříkají. A bůhví, jestli ty ekonomické souvislosti vůbec sami chápou – spíš mám pocit, že ne.

V důsledku nelegální optimalizace daní či převodních cen - transfer pricingu - u firem jdou podle pravděpodobného budoucího premiéra pryč vyšší desítky miliard korun. Je reálné očekávat, že by se důslednou prací Ministerstva financí a jeho kontrolních orgánů podařilo tomu čelit a pro státní rozpočet by to znamenalo významný příjem?

Platí logická zákonitost: čím víc zvýšíte daně, tím větší pokusy je obcházet. Čím víc platby daní hlídáte a vymáháte, tím víc vám firmy utíkají – třeba do daňových rájů. Je to předem marná snaha. Snižte daně a ubude pokusů o daňové úniky. A mimochodem, výraz daňová optimalizace se sem nehodí: Daňová optimalizace znamená legální cestu, jak si daně zmenšit. Pokud je vyhýbání dani nelegální, pak nemluvíme o optimalizaci, ale o únicích.

Ivan Bartoš také uvedl, že by rozhodně nesahal na platy státních zaměstnanců, zejména ne učitelů. Prosazoval by vyšší slevu na dani na poplatníka, protože má důležitý vliv na chování spotřebitelů tím, že zvyšuje čistý příjem stejnou měrou všem domácnostem, a ty to otočí ve spotřebě. Jak hodnotíte příslib zachování platů státních zaměstnanců, vyšší slevy na dani, ale třeba i fixace kurzu koruny na kurz eura, o níž se také zmínil?

Mě docela dojíká, jak už i Piráti – stejně jako ostatní strany – slibují, kde peníze nechat či přidat, ale nějak se nezmiňují o tom, kde na to vzít. Jejich názory jsou často celkem legrační. Mluvit o rozproudění vyšší spotřeby v době, kdy domácnosti mají rekordní balík úspor, ale prozatím nemají motiv utrácet, znamená jediné: inflaci.

Co je ovšem ještě horší, to je lavírování kolem eura. Tady je vidět, jak to Piráti hrají na obě strany: Těm, kdo euro nechťejí, se chtějí zavděčit tím, že ho „jako“ zatím nepřijmeme, „jenom“ fixujeme kurz, což „přeci“ vůbec není přijetí eura. A těm, kdo euro chtějí, se zase chtějí zavděčit tím, že zafixujeme k euru kurz koruny, což ovšem ve své podstatě plně simuluje přijetí eura, tedy až na to, že stále musíme dělat devizové konverze.

Tady se neumím rozhodnout, zda se jedná o čirý populismus, anebo zda jde o ekonomické diletantství – protože zafixování kurzu je ze všech tří možností – přijmout, nepřijmout, fixovat – možnost nejhorší. Nemá totiž žádné výhody, stejně je nutno měnu konvertovat, ale současně má všechny nevýhody, které z eura plynou: Totiž ztrátu konkurenceschopnosti, propisování inflace ze zahraničí, propisování všech extrémně negativních dopadů tisku peněz v eurozóně, nemožnost naší vlastní měnové politiky, nemožnost našeho vlastního nastavení úrokových sazeb. Kloním se k tomu, že opět jde jen o ekonomickou nevzdělanost. Bohužel, v tomhle případě mimořádně nebezpečnou.

Týden poté, co prezident USA Joe Biden představil ambiciózní plán investic do americké infrastruktury v hodnotě více než dvou bilionů dolarů (44 bilionů Kč), který chce pokrýt mimo jiné zvýšením zdanění firem z 21 na 28 procent, přišla ministryně financí jeho vlády Janet Yellenová s výzvou ostatním zemím, aby společně prosadily minimální daň pro korporace po celém světě. Mohla by globální minimální daň přispět k tomu, že by světová ekonomika na základě rovnějších podmínek v oblasti zdanění nadnárodních korporací prosperovala, podněcovala inovace a růst?

K tomu mohu říct jen jediné: USA teď už nejenže chtějí „vyvážet svou demokracii“; teď ještě navíc chtějí „vyvážet svou stále socialističtější hospodářskou politiku“. To je hodně nedobré. Důležité je rozklíčovat si, o co tady opravdu jde: USA tím chtějí získat výhody tak, že odepíší země (a firmy),

které mají korporátní zdanění dosud nízké, a proto jsou konkurenceschopné. Vlastně tedy tím chtějí chránit svůj trh na úkor ostatních.

Je to krom jiného i dost amorální: USA se zadlužily až hrůza, teď to nemají jak financovat, protože si pošramotily vztahy s Čínou, takže už neumí udat své státní dluhopisy tak snadno jako dřív, a proto potřebují svůj státní dluh financovat jednak zvýšenou inflací, o níž se už taky americká centrální banka intenzívně snaží, a vyššími daněmi. A protože USA moc dobře vědí, že pokud si zvýší daně a současně vyvolají inflaci, ztratí ještě větší část své konkurenceschopnosti než dosud, potřebují poškodit konkurenceschopnost i dalších zemí, aby stále byly jednookými králi mezi slepými.

Ale možná to ani není třeba tak sáhodlouze rozebírat a stačí říct jen: Už jste někdy viděli nějaké zvýšení daně, které by pomohlo hospodářskému růstu? To je asi jako ptát se: Už někdy nějaký déšť zvýšil sucho?

Zatímco přibývá spolkových zemí Německa v čele s Bavorskem, které stojí o využití nebo i vlastní výrobu vakcíny Sputnik V po schválení Evropskou agenturou pro léčivé přípravky nebo příslušnými německými úřady, v Česku i na Slovensku se Sputnik V stal politickou záležitostí. Na adresu jeho odpůrců prohlásil expremiér Igor Matovič, že „jim“ jde o geopolitiku a co jim je po lidech a že s ruskou vakcínou hrají špinavou hru. Je historická zkušenost obou našich zemí s Ruskem tak silná, že nám znemožňuje přistupovat k jeho vakcíně bez předsudků jako právě Německo?

Historická zkušenost je velmi silná a navíc Rusko je dosud používáno v určitých kruzích jako velký strašák. Ne, že by bylo kdovíjak demokratické a hýřilo svobodou, takže jistou logiku to samozřejmě má; akorát otázka stojí tak, zda už ho v tomto ohledu dneska Západ zdatně nedohání.

Pro mě otázka stojí úplně jinak. Vakcína je věc vysoce odborná. Zatímco já si umím velmi dobře vyhodnotit statistiky týkající se obecně covidu, v případě vakcín to tak snadné není jednoduše proto, že informace a statistiky nejsou veřejně dostupné. My nevíme, z čeho přesně vychází Evropská agentura pro léčivé přípravky, navíc i testování a schvalování vakcín probíhá v tak zrychleném módu, že má daleko ke standardnímu postupu, a nevíme, jak přesně jejich testování probíhalo. Natož abychom byli schopni vyhodnotit případné dlouhodobé vedlejší účinky vakcín. Proto ani nejsme schopni coby veřejnost, a to včetně odborné veřejnosti, posoudit kvalitu a nebezpečí jednotlivých vakcín.

Jediné, co víme, je to, že Rusko má trochu jinak nastavené schvalovací řízení než západní svět. A že Evropská agentura pro léčivé přípravky musela vycházet z informací, které obdržela. Takže nikdo nemůže strčit ruku do ohně za to, jak moc (ne)kvalitní Sputnik V je.

Proto dlouhodobě tvrdím: Očkování má být za prvé dobrovolné, nikoliv vynucované nějakým covidovým pasem a podobně; za druhé nabízené farmaceutickými firmami, nikoliv státy jako zprostředkovateli; za třetí hrazené očkovaným zájemcem, nikoliv státem; za čtvrté zájemce má mít možnost vybrat si vakcínu dle svých vlastních preferencí. Tím by se politizace zcela odbourala.

Předseda Evropské rady Charles Michel a šéfka Evropské komise Ursula von der Leyenová přijeli do Turecka nabídnout posílení obchodních vztahů, které je však podle nich podmíněno zlepšením přístupu Erdoganovy vlády k právům žen i k lidským právům obecně. Více než o výsledku jednání se ale mluví o tom, že po přivítání tureckým prezidentem Erdoganem se oba pánové usadili do křesel, zatímco německá politička rozpačitě postávala, než ji hostitelé usadili stranou na pohovku. Je to jen k zasmání nad trapasem, nebo to

vypovědělo i něco víc?

Takhle sedával Erdogan s Tuskem a Junckerem (foto 1 a 2), takto jednal s Michelelem a Leyenovou (foto 3).

Svědčí to o několika věcech současně. Za prvé o dost tristní asertivitě, tedy v tomto případě spíš neasertivitě šéfky Evropské komise, která se zachovala jako ublížený otloukánek místo toho, aby situaci řídila. Jen tak mimochodem, úplně stejný psychologický obrázek dává i to, že Leyenová jako jediná má v dané situaci mezi všemi osobami roušku.

Za druhé to svědčí o tom, že Evropa strká nos, kam jí nepřísluší. Je to na podobné úrovni, jako kdyby Erdogan přijel do Bruselu orodovat za nošení hidžábů.

A za třetí to svědčí o tom, že Evropa dosud nepochopila, že asi tak to jediné, co jí přísluší na mezinárodním poli dělat, je jednak zahraniční obchod, jednak ochrana vnějších hranic před agresorem. A to jsou přesně ty věci, které nedělá. Místo zahraničního obchodu chce trestat země,

které podle ní nejsou dost ekologické, a její vnější hranice prosakují pro imigranty jak cedník.